

వ త్రి ది న ము ప్ర క టిం వ (బ డు ను

310003

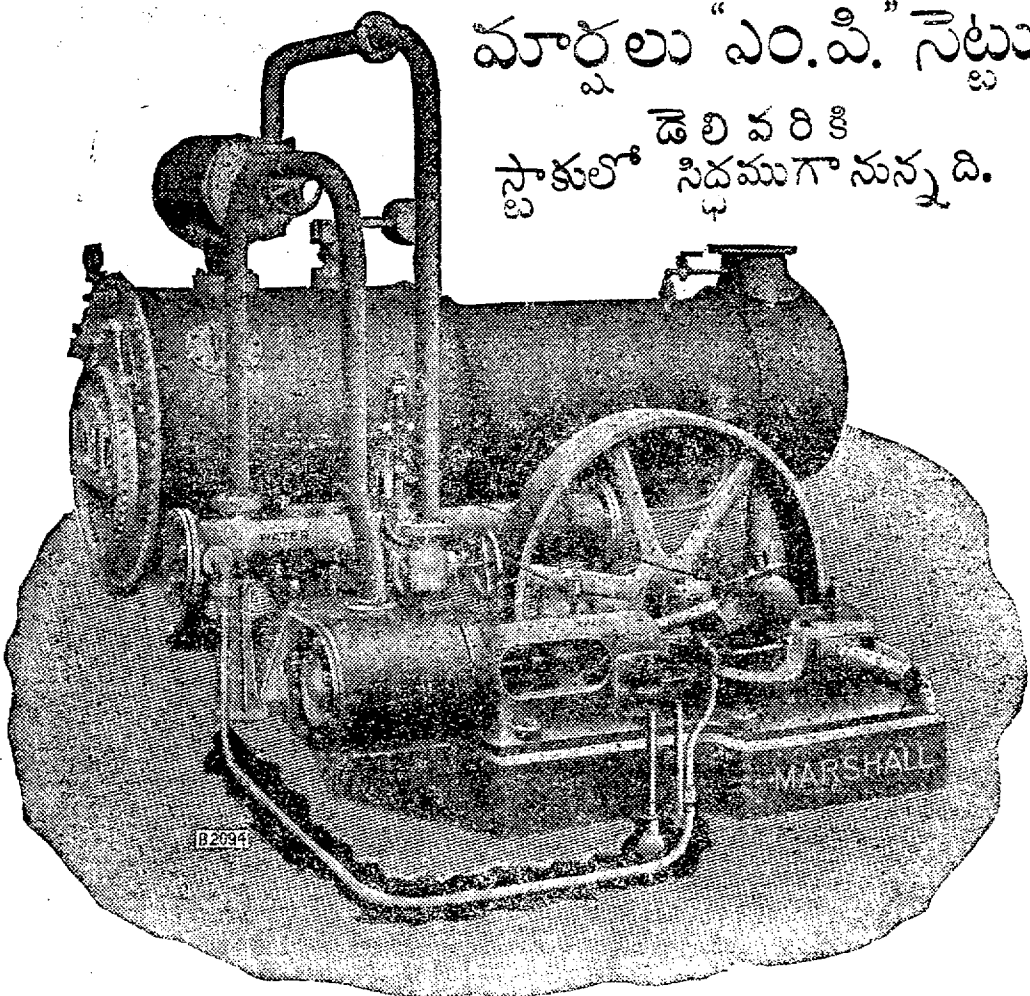
Vol. 7.

సంపుటము

చెన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం డిసంబరు నెల 9 తేది గురువారము
రాత్రి నాడు సంవత్సర శాస్త్రీక మాస బహుళ చతుర్థి ౧౪.

No. 203

సంచిక ౨౦౪

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్షలు "ఎం. పి" పూర్తి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను

మార్షలు సన్సు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ చెన్: బెజవాడా, తంజావూరు.

నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

కఠినోష్ణలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
శిశుల కీడిబిడ్డలను నొచ్చులను తూడ
జూ అమృతాంజనమును వాడి
నంత నూత్రమున నెరువగును.
దీని ధర్మ ౦.10-౦ లగానా.

మోహినితైలము

సీసా 1-8 ౦-12-౦.

తామరతైలము

డబ్బి 1-8 ౦-6-౦

వండ్ల పొడి

డబ్బి 1-8 ౦-2-౦

అమృతాంజనం డిపో,

బాంబాయి మదరాసు

మణిఆయిల్

శ్రియార్థోగ్యభివృద్ధి తైలము (బ్రెటికిమాత్రం ఉపయోగము)
దేహమునకు పురుషదనమును పుట్టింపి బంపినమైన
భాగములకు బలమునిచ్చును. దేహము, బేయ, కాలు, కండ్లు,
బిటికి గలగు మంటల క్షయము చేసి మెడకును చల్ల చేయునా.
మూలకరీరముతోని దుర్బాంశమును కోల్పోకు ఈ నూనె రుద్దు
టచే కరగను. నెత్తికి చురుముటచే శంధుకలు రాలక యెం
డుటయే గాక వ్యసర్జకు నిశ్చయము కలిగించును.

వైద్యశాస్త్ర మణికేంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగ్రహ కోవభూయం, 267, బ్రాహ్మే, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటియై దాండ్ర మహాజనసభలయందలి
సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువశాసన
ముఖ, వారి శిశువకుముఖ, సభా తీర్మానములుగలవు.
తెల తూ 1-8-౦. పోస్టేజీనెలు.
అంత్రి శత్రుకా కార్యాలయము, 7, కంటాకెట్టిపేట,
మదరాసు.

టి. సి. యస్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

జెల తబ్బి 1-8 తూ ౦-4-౦ డి. సి. కార్తి తూ ౦-4-౦
12 డబ్బిలకు తూ 2-8-౦ " " ౦-9-౦
మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.
జెల 1 కేరళ (24 తు) ౦-14-౦, డి. సి. భక్త ౦-6-౦
జెల 1 కేరళ (12౦ తు) ౦-౩-౦, డి. సి. భక్త 1-1-౦
టి. సి. వాగలింగప్ప అండు కంటెని,
4 రింగ్లెడ్ పేట, పొమ్మటెట్టేకోట్, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి కోవభూయంమనందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము,
దంతమార్గము మొదలగు నుష్ణోష్ణదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ ఆనెకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటాగుచు కేవలంబి యాడవచ్చును. కేటాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

సావంతుని వనావధి సారనవర్ణన

అవధిని పూర్తి చేయవలసిందిగా సావంతుని వనావధి సారనవర్ణన

మిక్కిలి కీర్తి పండితుల రక్షణకై

ప్రొఫెసరు: పి. డి. సావంత్, గజక, ఫననవాడి, నెం. 2, బొంబాయి

Advertisement for 'సమస్తము' (Samsatamu) featuring a portrait of a man and text in Telugu.

సమస్తము వేంకటాచలవంశీయులు

వంశీయులు, వేంకటాచలవంశీయులు, సమస్తము వేంకటాచలవంశీయులు

శ్రీ శ్రీరామమూర్తి వ్రాసినది (801-894)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము ఎట్లు

రాజధాని కట్టణ మేది?

(వెంకటాచలవంశీయుల బహుభాషా శ్రీ గారిచే వ్రాయబడినది.) ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమును గురించి ముఖ్యముగా రాజధాని పట్టణమును గురించి ముఖ్యముగా రాజధాని పట్టణమును గురించి...

రాజధాని కట్టణ మేది? (వెంకటాచలవంశీయుల బహుభాషా శ్రీ గారిచే వ్రాయబడినది.)

Table with 3 columns: Item, Price, and Total. Items include various goods and their prices.

వైయ్యంకటాచలవంశీయుల రాజధానియైనది. రాజధానియైనది. రాజధానియైనది.

రాజధానియైనది. రాజధానియైనది. రాజధానియైనది. రాజధానియైనది.

[illegible]

సహాయనిరాకరణము

శాసనసభల నియోజనము.

కలకత్తా.

నల్ల జీవసాద కార్యాధికారిని కలకత్తా నియోజకవర్గమునకు సామాన్య కానకభాగ్యముగా ఎన్నుకొని యన్.

ఎన్నికలకు అంకితమైన శాసనసభ నిర్వహించబడిన కలకత్తా నియోజకవర్గము పోలికల కమిషనరుగాను విడుదలమైనది.

కలకత్తా అసెంబ్లీకి నియోజక వర్గమునందు 2179 మంది వోటర్లు ఎన్నికలందు పాల్గొనగలరు. ఫలితము నింకను తెలియలేదు.

బొంబాయి

బొంబాయి మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునకు బాబుభాయి సహ్యాదు, మే కళగోష్ఠి, సి. వెల్మన్, డబ్ల్యు. బి. కే. గార్లను ప్రేమకావ్యముగా ఎన్నుకొనినది.

అక్కివి.

అక్కివి నియోజకవర్గమునందు కందిర సంగట మర్వాడు బి. గాంధీ (8700 వోట్లు) ఎన్నికయినది.

కోయంబుత్తూరు.

కోయంబుత్తూరు, నేలం సామాన్య కానకభాగ్య ఫలితములు ప్రకటించబడినది. కొన్ని పోలికల ప్రేమకావ్యముగా ఎన్నికయినది.

లాహూరు.

లాహూరు ఎన్నికల 8 వ తేదీ జరిగినది ప్రజలయందు ప్రేమకావ్యముగా ఎన్నికయినది.

మొగ్గిగేలు, మొగ్గిగేలు మధ్యయుండు పోలికల ప్రేమకావ్యముగా ఎన్నికయినది.

మధ్యాహ్నమునకు సహాయ నిరాకరణవాదులు గుంపులుగుంపులుగా అటాంకుప్రేమకావ్యముగా ఎన్నికయినది.

పీసావరు.

పీసావరు నిరాకరణవాదులు సహాయ నిరాకరణవాదులుగా ఎన్నికయినది.

కరాచి

సింధు జమీందారుల నియోజక వర్గమునకు ఎన్. సి. సహాయనిరాకరణవాదులు సహాయ నిరాకరణవాదులుగా ఎన్నికయినది.

గవర్నరుగారి అధ్యక్షత నాడేపించుట.

వి. జె. కలకత్తా నియోజకవర్గమునందు 7-వ తేదీ పోలికల ప్రేమకావ్యముగా ఎన్నికయినది.

యూరోపియన్ల సంఘ సమావేశము.

బాల్టిక్ నియోజకవర్గమునందు సంఘ సమావేశము అధ్యక్షత నాడేపించుట.

సర్ నారాయణచంద్రవర్మగారి అభిప్రాయము

బొంబాయి నందలి ఇండియన్ లిబరల్ క్లబ్బుగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన సభయందు ఇట్లు చెప్పి:- సహాయనిరాకరణవాదులు చట్టవిరుద్ధముగా ఉద్యమము చేసి విడుదలయినది.

జేతయనందు కలకత్తా ప్రభుత్వము పోలికల ప్రేమకావ్యముగా ఎన్నికయినది.

బెంగళూరు అసెంబ్లీ (రామకృష్ణ అసెంబ్లీ) యొక్క 11 వ తేదీ సమావేశమునందు 6 కంటలకు పాల్గొన్నవారు 12 వ తేదీ సమావేశమునందు 6 కంటలకు పాల్గొన్నవారు.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము-ఏలూరు. ఈనెల 11 వ తేదీ శనివారము రాత్రి ద్రాపతి వస్త్రాపహరణము బహురమ్యముగా ప్రదర్శించెదరు.

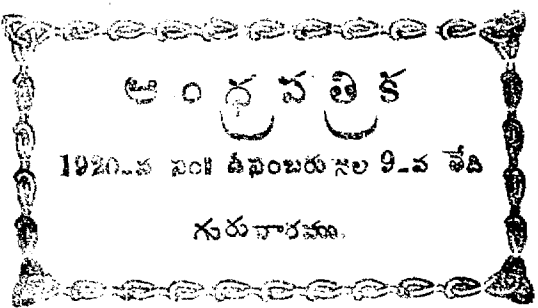
విశాఖపట్నం నుండల విద్యార్థి మహాసభ

విశాఖపట్నం నుండల విద్యార్థి మహాసభ విశాఖపట్నం నుండల విద్యార్థి మహాసభ ప్రముఖులుగాను చదువుకొనుచున్న 18 సంవత్సరముల వయస్సు విద్యార్థులందరు ప్రతినిధులుగా నుండుట ఆహ్వానముగా వారికి తీర్మానించబడినది.

రైలు ప్రయాణికులసంఘము

మాదకరకాంతి రైలుపైల్వో ప్రయాణముచేయు వారికి చదువు గలవారు రాసుకుంటే ప్రయాణికుల ఫిర్యాదులు తీర్చుచున్నది.

[illegible]

నాగపురపు కాంగ్రెసునభి

వచ్చినది నాగపురపు కాంగ్రెసు మహాసభ నాగపురపు సమావేశమగును. దేశవర్షితులందు అత్యంతసంబద్ధమయిన మేలేందిన తరుణమున, నాగపురపు నభి గూడుచున్నది. ఇంతటి ముఖ్యమగు సమావేశ మిదివర కెన్నడును గూడ యుండలేదు. ప్రస్తుతసమయమును యుగపంథి యని జిహ్వవచ్చును. నూతనయుగోదయ నూచనలు పొడబెట్టుచున్నది. కాని, ప్రజల తమ బాధ్యతలను తిన్నగ నిర్వహించుటలేని, రానున్న మహాత్తరభాగ్యమును కోల్పోవక తక్కుదు. నాగపురపు కాంగ్రెసునభి, దేశీయుల భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుటకు ప్రజలను మరియొకసారి కార్యోత్సాహముల గావింపగలదు. కలకత్తాలో జరిగిన ప్రత్యేకసభాత్రివ్యములను ప్రజలు శీరసావహించి, ఎన్నికల బహిష్కారమును జయగ్రహముగ కొనసాగించి, ఈవిని మిగుల యజ్యవధిక తలపెట్టజనెను, దేశీయు లిదివర కెన్నడును పాలు జడని రీతిని, పాలుపాడుట, వారి యాత్మాపాతికయ మునకును మూర్ఖత్వక్రియ నిదర్శనముగ నున్నది. కాంగ్రెసు చారిత్రమునందెదివర కెన్నడును, ప్రజా ప్రబోధ మిచ్చి, ఖండముగ గలిగియుండ లేదు. ఇందుకు కారణము అనేకములుగలవు. దేశవర్షితులంత విషమస్థితిలోని కిదివర కెన్నడును వచ్చి యుండలేదు. ప్రజలకోర్కె లోకటిమిట వేరొకటి తృణీకరింపజాలకు చేతను, నిష్పాదకాసన పరంపరలు వానాటికి వృద్ధియగుట చేతను, ప్రజలలో నిరాశ జనించినది. ఈనిరాశనుండి బయల్పడుటకు మార్గముగానక, ప్రజలకు పరిరమించుచున్న కమయమున, గాంధీసంజ్ఞము వారికి నూతనాశల గలిగించెను. పాశ్చాత్యదేశములకు భౌతికసంపద ఎంత యధికముగ నున్నను, దాని పలలోనుండి తప్పించుకొనుటకు హిందూదేశ మంత సామర్థ్య పహింయై యున్నను, ప్రాచీన మహర్షులు ప్రోగుజేసిన ఆధ్యాత్మికసంపద భారత వర్షమును పూర్తిగ విడిచిపెట్టలేదనియు, దానిని చేయుతగైకొని రాములరెంచి, ఆధునిక ప్రపంచమునంతను తరింపజేయు మనియు, గాంధీమహాత్ముడు సంబోధించెను.

గాంధీ మహాత్ముని సంబోధనము, భేదపూరితులై యున్నవారి కమ్మలోపమానముగ గనుపట్టెను. గాంధీ యుండింతటి విశ్వాసము ప్రజలకు కారణమేమి? ఎల్లదేశములందును, ఎల్లకాలములందును, అధికారమునకన్నను, సంపదకన్నను, సాధుజీవితం కొన్నగ వర్తకంబుజనెదనది. స్వాతికయమును, స్వార్థమును గాంధీ నలుల బియ్యముచేసెను, పాశ్చాత్య ప్రపంచము గాంధీ తత్వము కనుగొన గురూపాము జూపుచున్నది. గాంధీ ఎవరు? గాంధీ సిద్ధాంతరహస్య మేమి? రాజకీయ విషయములకును, ఆధ్యాత్మిక విషయములకును, ఏమి భేదబద్ధము గలదు? అహింసాధర్మము, ప్రపంచ వ్యవహారముల తెలుల సరిపోవును? ఈ ప్రశ్నలను పాశ్చాత్యదేశములందు బుద్ధిమంతులెల్ల రిచిగొనుచున్నారు. ఆధునిక నాగరికమును నిరసించుచు, గ్రంథములనేకములు వెలు

వడుచున్నది. ఫ్రెడ్రిక్కు హార్సనుగా రిటీవలనే తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించి యుండిరి. ఆధునిక నాగరికపు నిస్సారతను అనుభవపూర్వకముగ కనుగొని యుండిరి. హెచ్. జి. వెబ్బు అను వా రిటీవలనే చరిత్రగ్రంథము నొక దానిని ప్రచురించిరి. వారుగూడ ఇట్టి యభిప్రాయమునే నూచించుచు, హిందూదేశమునందు స్వతంత్రవర్ణమునము గలిగె ననియు, ఈ యభిప్రాయము వ్యాపించిన కొలదియు హిందూదేశచారిత్రమున నూతనాధ్యాత్మము ప్రారంభ మగుననియు, అందు దేశ మహాత్తరదశకరిన్ముట మిగులనియు, దానిని రిఖంతుట కింకను తరుణము రాలేదనియు, ప్రాసిరి. బర్నార్డువచాటనుగాను నూతనోద్యమము నేరీతిన కొనియాడిరి నిది వ ర తు వివరించి యుంటిమి. గాంధీ యద్యమమును చూచి పలువురు కలువిధముల తలంచుచున్నను, బాధ్యతగల వారెవరును ఆతనినిష్కళంక చారిత్రమును శంకింతుట లేదు. క్రైస్తవ మిషనరీలు సముతము, ఆతని నుకీలమున కచ్చేత ప్రొదురు, క్రైస్తవులము లన్నియు ఆతనిలో మూర్తిభవించె నని దలచుచున్నారు.

కేంద్రీ వాస్తవ్యులగు రిచరడు పి. యింగు గారు “హిందూదేశపు సంస్కర్తన” అను గ్రంథమును ప్రచురించిరి. దానియందు గాంధీని గూర్చి ఇటుల వ్రాసిరి.

“ఆధునిక హిందూదేశ చారిత్రము నంత సంక్రమణముగ వ్రాసి ను, హిందూదేశమునందెల్ల ఉన్నతపురుషులుగ నెంచబడుచున్న గాంధీని గూర్చి ఉదాహరింపక తప్పదు. భారతవర్షము నం దంతటను సావనచరితుడుగ నెంచబడుచున్న గాంధీని, అత్యున్నత పురుషునిగ నెంచుట, హిందూదేశమునకు మిగుల గౌరవప్రదముగ నున్నది. పాశ్చాత్య క్రైస్తవ ప్రపంచ మెల్లప్పుడును, ఇంతటి సద్భావము జూపుచున్నదా? రాజకీయ విషయములలో గాంధీ దురదృష్టవశమున బ్రవేశించెను. అంతమాత్రముచే, ఆతని నుకీలమును మరువ గూడదు. ఆతని అఖండత్వాగము, అడంబర రహిత మగుజీవితము, విషయ విధేజుత, ద్వేషరహిత మానసము, కళంకరహిత మగు నిష్కపట స్వభావము, ప్రత్యర్థుల యెడ హింసే ప్రేమసహిత మగు సాహస్యభావము, ప్రత్యర్థుల దౌర్బల్యము నాధారముచుకొని ఉదారస్వభావము, మొదలగు నుగుణము లన్నిటిని, మనము గౌరవింపవలయును. ఆతని సందర్శించి, ఆతనిలో సంప్రదించిన వారెల్లరును, తమ జీవితములలో నాతరుణము మహాబాగ్యమయినదని తలంచుచున్నారు. భూలోకమునందు, క్రీస్తును బోలిన మహాపురుషులలో గాంధీయొక్క రని జెప్పటలో సతికయోక్తిలేదు. ఆతనియందు, భావిభారతవర్షపు అంతఃకరణము మూర్తిభవించియున్నది.”

ఇట్టి ఉత్తరపురుషుని సంకల్ప మెలుల వృధ యగును? బర్నార్డు వచాటనుగాను జెప్పినటుల, నూతనోద్యమ ప్రాశస్త్యము, కేవలము స్వరాజ్యాశయమును తెలియజేయునది లేదు. స్వరాజ్య సంపాదన కొరకవలంబించెడి భార్మిక వద్దతుల యెం దెక్కుడుగ గలదు. ఈ వద్దతులు నిజమును జడయునెడల, మానవకోటికంతకును తరనోపాయము గనుపించును.

కాంగ్రెసు చారిత్రము నొక్కమారు వరికించి, మొదటిరంగ మంతయు స్వల్పశంస్కరణముల కొరకు అధికారులను వేసుటలో సమాప్తి నొందెను. ఇట్టి మానసిక స్వభావము రానురాను, ప్రజలకు ఆత్మకీర్తియందు గల విశ్వాసమును పూర్తిగ కోల్పోవ జేసెను. ఇట్టికిని, దాని

వాసన దేశమును విడవలేదు. స్వతంత్ర భూమి నుండి విచ్చేసిన కలనల్ వెడ్డిపుడ్డుగారి కీసంగతి ప్రత్యక్షముగ గడిపించినది. ప్రజలెంత సేపును ప్రణత్యమువారిచుండి అనుగహముల బడయుటకే వేదియగుచుగాని, స్వతంత్రై నాధార వడుటకు పూనుకొనరని, వెడ్డిపుడ్డుగారి గ్రహించి, మిగిలిన మిగిలిన నాధారకడియందు దని సభ్యుల నిటీవల నొకసభలో హెచ్చరించిరి. అట్టి విశ్వాసమును కలిగించుటకే నూతనోద్యమము ప్రయత్నించుచున్నది. నూతనోద్యమ తత్వమును, హిందూచరిత్ర సయితము కనుగొనలేక బోవుట సంతాపకరము. సంస్కరణకావనము ననుసరించి, అనేకమంది యుద్వేగులను నియమించుటకు గవర్నరున కధికార ముండును. ఈవిధికారమును గవర్నరు యర్వియోగము చేతు కుండుటకు జాతీయవాదులు కా స న స భ లో బ్రవేశించిన ఎంతయో లాభ ముండెదని, హిందూ చరిత్ర విచారించు చున్నది. “ఆతున ప్రతికేయమైన మంగలవాని నయినను పిలిచి యుండు” నను ముతుక సామెతవలె నున్నది, హిందూచరిత్ర వాదము. సర్వర స్వరాజ్య సంపాదనమును, జాతీయవాదు లాశించుచున్నారు. అందుకొరకై నిరంతర కృషినిల్పి సంతృప్తములో తమ యభిప్ర సిద్ధిని జడయుటకు వారు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. కాసనసభలో జేరి, వేడుకలతో కాలము గడుపుచో, తమ కోర్కె నెవేరని వారికి దెలియును. అట్టిస్థితిలో, సంజ్ఞాస్పద మగు స్వల్పలాభము కొరకు, జాతీయ లాగులు కాసనసభలో బ్రవేశించ లేదని విచారించుట, హాస్యాత్మకముగ నున్నది.

కాంగ్రెసు చారిత్రమునందు రెండవరంగ మున, స్వరాజ్యావస్థము నిర్ణయించబడెను. దేశీయులదృష్టి విస్తరించెను. మూడవరంగమున, స్వపరిపాలనావిధానము నొకదానిని తయారు జేసి, కాంగ్రెసుసభ అధికారులకు సమర్పించెను. ఇటీవల జరిగిన కలకత్తా కాంగ్రెసుసభలో, స్వరాజ్యసంపాదనమున కిరులపై నాధారకడి యుండి లాభము లేదనియు, ప్రజలు స్వసామర్థ్యమును గను జలది త్వరలో గమ్యస్థానము చేరవలయు ననియు, రీర్థ్యానింపబడెను. కాంగ్రెసు రీర్థ్యానము దేశములో సపూర్వముగ భావి విశాసము గలిగించెను. భావదాస్యమును జీటాపంచలు జేసెను. భారత వర్ష మిప్పుడు మూర్ఛిజెందియున్నది. నవయుగ మున ప్రవేశింప బోవుచున్నది. కాంగ్రెసు రీర్థ్యానమునందు జయము గాంచినయొకము ఎన్నికల బహిష్కార మొక్కటి మాత్రమేగాదు. స్వదేశపరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందుచున్నది. రాటములు, తిరిగి బనిచేయుచున్నవి. స్వదేశపు సరకులు త్వరితముగ నమ్ముకు బోవుచుండ, విదేశపు సరకులకు కొనుగోలు తగ్గిపోవుచున్నది. అగ్గ దేశపు దిగుమతి దాడులు, తమకు నష్టము గలుగు నేమో నని ఆతురము గనుబడుచున్నటుల, రూట రిటీవల దెలిపియుండెను. భారతదేశపు మిల్లులకు, ఆర్థుల విశేషముగ జేతనున్నది. వాణిజ్యవైఖరి, బొంబాయియొకటి మారిపోవుచున్నది. చేతిదరిశ్రమలను పునరద్ధరించుట చేతనే, హిందూదేశపు సంపద వృద్ధియగు నను భావము త్వరితముగ వ్యాపించుచున్నది. జాతీయవిద్య వ్యాపించుట కనుకూల పరిస్థితు లేర్పడుచున్నవి. అసవసర వ్యయమును తగ్గించు కోర్కె ప్రబల మగుచున్నది. బీదజతులకు నూతనోద్యమ మంతయో లాభకరముగ నున్నది. కడుపురిండ కూడు, కట్టుకొనుటకు బట్ట, దోరుకుటకు ఏలు గలుగుచున్నది. జీవిత పరమార్థ మెద్దియో తెలుపడుచున్నది.

భావికామము మహాతేజోవంతముగ గనువట్టుచున్నది.

ఇట్టి తర్రీఫులలో, కాంగ్రెసునకు సాగవు రక్షణనందు గూడుచున్నది. కాంగ్రెసునకు మిగియుక ప్రాత్యక్షములు చచ్చింపబడును. స్వరాజ్యమనిన, అధినివేర రాజ్యములలో వ్యవహార ముండు విధానమేనని, హిందూజాతీయములు లింతవరకు దలచుచుండిరి. ఆ ఆభిప్రాయముపుడు మూరిపోవుచున్నది. స్వరాజ్య విధానము హిందూ జాతీ సాగరిక సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నుండవలయును. ప్రజలే స్వరాజ్య స్వరూపమును నిర్ణయించవలయును. ఈ ఆభిప్రాయము ననుసరించి, కాంగ్రెసు క్రీడులుగల శృంఖలములు దొలగి పోవలయును. సాగవురపు నభిలో, ఇందును గూర్చి యోచన జరుగును. కాంగ్రెసు క్రొత్తవిధుల విషయముల గూర్చి చచ్చుచున్నపుడు ఒక్క సంగతిని మనమునం దుంచుకొనవలయును. ప్రస్తుత సమస్య కేవల రాజకీయ సమస్యకాదు. అది ముఖ్యముగ ధర్మమునకు సంబంధించినది. ధార్మిక జీవితమునందు విశేషసాధనముజేసిన, గాంధీజీని నీ యాద్యమమును నడుపుట కర్హులగునా రింకొకరుండరు. వారు సూచించెడి మార్గమును గూర్చి దూరదృష్టితో యోచించి దాని నవలంబించుటయే, అత్యావశ్యకము. నీలనన, సత్యమునంత స్పష్టముగ గనుగొనవనా రింకొకరు, ప్రస్తుత వాతావరణంలో గనుపించరు. గాంధీని విడనాడి వేరు త్రోవదొక్కిన, లాభముకన్న, వ్యవచారికముగ గలుగవచ్చును. గాంధీవంటివారు, తానవ చారి త్రమునందు యొకానొకప్పుడు మూలమీ, యాభి వించుచుందురు. ఆ యావకాశమును బాలించు చుట, ప్రజాకు లాభద్రవము కాదు. సాగవురపు కాంగ్రెసు సభకు, ఆంధ్రు లధికభంఖ్యలలో వెకలి గాంధీయుద్యమమునకు సాహజుడెడరని నలచెడ మా. నూతనోద్యమ చారిత్రిమును లిఖించునప్పుడు ఆంధ్రజాతీయ జాతీయ కార్యోత్సాహమును చరిత్ర కారులు, విశేషముగ కొనియాడక మానరు.

దివాకరుని యస్తమయము

బ్రహ్మశ్రీ దివాకర్ల తిరుపతి శాస్త్రిగారి మరణవార్త, ఆంధ్రులను దుఃఖసాగరమున ముంచక మానదు. తిరుపతి వేంకటేశ్వరపుల నామములను వినినవా రరుదు. వారిక్క శతావధాను లని మూలమే ప్రసిద్ధి వడసియుండలేదు. మృదుమధుర మగు కావ్యములకు వ్రాయటలో, వారికి వారే సాటి. తిరుపతిశాస్త్రిగారి కవిత్వ పటుత్వము, భారతేశపుల కవిత్వమును స్మరణకు దెచ్చుచుండెను. వారి ధీకీ, పాండిత్య ప్రభావము, విసంసంపద, కవిత్వక్తికి మెరుగు బెట్టుచుండెను. ప్రాచీన సాంప్రదాయములను విడనాడక, వ్యాకరణ ఛందోవిజ్ఞానములకు కేవలము దాస్యము చేయక, వాని నతిక్రమించి, స్వారంత్రివిధిని దిరుగుచు, పండితులను సామరులను సమ్మోహింప జేయగల, తిరుపతిశాస్త్రిగారి కవితామృతమును గ్రోలు భాగ్యమును కోల్పోయిన, ఆంధ్రసాహిత్య ప్రపంచపు దురదృష్టము నేమనవచ్చును? శృంగారరసమునందు, వీరు సాటి లేని మార్గము జూపిరి. వీరరస గాంధీర్యమును కనుగొనుటకు, పాండవవిజయము చాలదా? బుద్ధచరిత్రయందు, నీలిమతధర్మములు బోధించబడినవి. శతావధానము కేవలము గారడవిద్యుగ కరిగిమించకుండ, తరుకవిత్రప్రాశస్త్యముచే, తిరుపతి వేంకటేశ్వరపుల దానికి గౌరవము గలిగించిరి. తిరుపతి శాస్త్రిగారి అకాలమరణముచే

బ్రహ్మశ్రీ చల్లపిల్ల వేంకటశాస్త్రిగారి కలిగెడి పరితాపమునకు మేరయ్యుండదు. వారికిని, తిరుపతి శాస్త్రిగారి బంధుమిత్రవర్గమువారికిని, బౌద్ధమత పూర్వక మును సాహిత్యభిని దెలిపినము. ఆంధ్ర సాహిత్యమునకు, తిరుపతి శాస్త్రిగారు చేసిన మేజను మరువకుంక, ఆంధ్రులు వారిపేర శాశ్వత స్మరణవిధానము నొకదాని నలకొల్పి, కృతార్థులయ్యెదరు గాక యని కోరెదము.

క్రిశ్చమం

కిరీమీద్రపుటా మంచానన శతావధాని

దివాకర్ల తిరుపతిశాస్త్రిగారి జీవితచరిత్రము

(101)

విద్యకైశికభవనై తతయ భావభూమిలై అసామాన్య వాక్యవిక ప్రతిభానమృత్యుదరాజులై ఆంధ్రజాతీయ శాస్త్రజ్ఞులమన అంధజాతీయ నివాసులకు నందిత మండలులను- అప్రతిహత గౌరవసంపద వార్జించి నందిత సామర్య కంధరము సాక్షాతుక తిరుపతి వేంకటేశ్వర శిష్యు కమున గలిగించిన మేధావిధులు శతావధానము కిరీమీద్రపుటానంజాననే త్యాగ్యశేక విరుదధమునకు శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశ్వర శిష్యులను కవిత్వం ద్వయ నందు కేలం ప్రభుమూర్తి కాలగర్భము నలీ న మై నది. అహ! ఆంధ్రజాతీయ ఎంతటి దుస్తాయుడు విజృంభణింతుడ! ఆంధ్రసామర్య కంధి అవిద్యవనీయుడు దుఃఖకా లమునప్పుడు ఇంతకన్నుల జలయై వెడలిపో నప్పుడు సాధా ప్రమాదహింస జుభుమభిమతి కన్దనన్దములను మనఃపూర్తి గా సోపి వికల్పమునందించి కన్నాచువ నెట్టివ వెంటకా శ్రీగారి శిరఃమునకు సాక్షాతుకగా? ఇంతటిను నామమునతిగ్రహము. మండించుచిరకన్నులులన్నీ బీది యుక్తయుక్త విరచనకే గౌరవాట్టయెట్టయొకచుట్టు తుడుపొలుచున విమనతనో బోవచ్చును.

తిరుపతిశాస్త్రిగారి శిష్యభావము కృష్ణాజిల్లా భీమవర ముతాలాకాలోని ఎండగండియందు గాగియును. వీరు తెలంగాణి ప్రతిభాకృష్ణులు. వీరుంటిపేట దివ్యార్జనారు. దివ్యార్జనారు ప్రాచీనకాలమునండియును శేవకాశ్రమ సంకల్పము శిష్యోపద్యక్షముగా గవట్టు చున్నాడు. వీరికంఠిగాడును నంకాకుళియును వారరులు చొత్తననే వేదవిద్యకు సాంగముగాకలిపినవారు. శ్రావణిమృతము. విద్యద్యంగముల జరించిన మనకాశ్రమిగాను వస్త్రుల అవేయకలిగియును అనుట చేకవిత్రయోజనాలోకంఠిగాడును శేవవిద్యకు చదివినదక వాదాభిప్రాయ విమనంజనంసంస్కృతమును చతురసాగిరి. కొలదికాలములోనే చక్కససాహిత్యమును సాహిత్యమునకునలినన కాశ్రమ సామగ్రియును, అందుల కేవలమ ఆమెయకలిగియును తిరుపతి శాస్త్రిగారికి అభింజయి. వారి తిరుపతి శాస్త్రిగారి రంగజోలో నూరకాశేవ. దర్శనముల అన్నింటి నదుగ్రహణా చతురతలమునని కడియములో సురస్థిరపాదక ను తారకాయనము విద్యాదానము చేయుచు శ్రీ శ్రీచర్ల బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారి యొద్దఁ జేరి.

బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారి యాహుతు కాశ్రమ సాతికి కల్ప వృక్షాహము! “మధిభూమయి (తెలంగాణ) అన్ననూక్తి (తత్వమునదర్శనమును మాదగోరవకాత అ కాలములో బ్రహ్మగుతుని భాత్రాహనము నేయారవలయు నది! చదువు నెరుగుదు గారు. నందలకొలది శిష్యులు!! అ శిష్యులలో గూడ సాహిత్యమునక విద్య విక కాశ్రమమునం డిద్దరము వహించి రెండవ కాశ్రమమున “సారి ఏద్య”ను వారు నెక్కయండెడి వారలు.

తిరుపతిశాస్త్రిగారును, వేంకటశాస్త్రిగారును ఇంతు మించు నకుకాలముననే బ్రహ్మగుతుని యాహుతుఁ జేరి. బ్రహ్మగుతు నవర్పణ చేయవచ్చుకే తిరుపతిశాస్త్రి గారికి కల్పకాశ్రమమునెల్లము సాహిత్యమును, వేంకట శాస్త్రిగారికి చక్కని సంస్కృత సాహిత్యముతోకూడి ఆంధ్రక విభాక్తియునలదియన్నది. తిరుపతిశాస్త్రిగారులెల్ల బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారును ముఖ్యపతి వేంకటేశ్వరశిష్యులనే. శ్లాఘనము, అంతకన్న విశయనిభేదములను, మిట్టలని గ్రహించి మిక్కిలియును ప్రేమింపసాగిరి.

వేంకటేశ్వర శిష్యులలో వేంకటేశ్వర శిష్యులకు నిదానిన మును ఒకొక స్వర్ణజనించెను. వారి అయ్యగి రాను రాను వెనుకనుండుటకుగని బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు వీరభద్రయలకు నుండెడిది, కాశ్యపిమకు దైత్యులకు సాధా క్రమము గలిగి నుండుటలు అనుకూలించి వారికి సారథ్యములు వ నల వ్యాపించుటకు కలిగిన యువకల్పిని గల్పించిరి. అ వాటి నుండి యును గుర్యక గ్రహులు మన, వాకు మూర్తిక: భిక్షులయ్యును, కీర్తిక: అభిక్షులై మెలగి మహారాజాధిరాజుల వాసములననేకములు నుట్టి, అవ్యోచయము అసాధారణము అగు తన పాండిత్య ప్రభా వములను- అంతకన్న మిన్నయై చక్కకల్పక కవిభాక్తికీ- ఈ రెండింటిని మించగల భారదాకీర్తి- గ్రహమును శతావధానముల ననేకములకు నలిపి, గూంబోలిక దృక్పథములను విజయమునక స్వర్ణముంటి భాధారణములను - నెక్కయొను నేయున్నట్ల కదాముల - వివిధవికరములకు జాంబూనాంబరములను గైకొని ఆంధ్రజాతీయముల అరాల గోపాలముల అభిలాంభజన మునములతోను ఒక్కయూలు సాక్షాత్తుక తిరుపతి వేంకటేశ్వరశిష్యులకే నెలగిరి.

తిరుపతి వేంకటేశ్వర శిష్యులు జుట గానూడి గ్రంథరచనల సభలు నవభావములు జరిపియుండుటచేత వీరి యుక్తయోక్త తారకమృదులకు నిర్ణయించవలసలేదు. వారి ప్రత్యక్షముగా నెట్టిక కొండలమిక్కుల కధనములట్టి వాచివర్ణము తిరుపతి కాశ్రమిగానే మిట్టలని చెప్పవచ్చును. తిరుపతి కాశ్రమిగా రింతటివాడు లేడును సాహిత్యమునండి ముందుకరలనే వేంకటశాస్త్రిగారు, గవ్యావత్యమును మున్నగు సంస్థానములలో చక్కటి ప్రతిభావిధులని వేంకటాచ శర్మరని తోచును. అత్యున్నత కృష్ణానికి అంతర మిచ్చిక శ్రీరామ నిలాసము ను నుటించిన చరిత్రలు వ్రాయుటకే ప్రత్యేక మొక శ్రువక ముచును. ఇట్టికల్పక అకాలమున నీమూలమైన శాస్త్రభ కవికను గారించువారు, మిక్కిలి తత్వరకు సంస్కృతాభి మును- అందును వాక్యవిక వండితా భింతులను- ఎన్ను గుగ నుండి. అట్టికల్పక- అనెడినులలో - అందును విక్రీస్తు ద్వైత ము నా ము కొన్న ఆ యాస్తాన ముల వాటితో ప్రతిభుటించి, కాస్తా) ర్థము ను చేసి, నండిరు లను ప్రభువులకు మెప్పించి ఆంధ్రకవితక - ఆంధ్రపండితు నకు అగ్రస్థానము నిప్పించి- విజయముచేకొని- తిరుపతిశాస్త్రి గుగారు రెండవ శ్రీ భాధదనులతో చరిత్రయేమెన్నుది? ఒప్పు ని నమృతయొడకెప్పుడు?

శేవసంచారము నెలవెరచియు తిరుపతిశాస్త్రిగారును కీ.శే. ప్రాచీనరము జమింపాడగారి యాస్థానంఠికులైయుం డిరి. అప్పటికివీరి వివాహమైనది. చావలిహర్ష ప్రకాశరావు గానూడయే వీరినీనది. బోలవరము జమింపాడగారు ప్రకటింతురు నచ్చిక శరశ్రుతి వలెకవ్యాస వీరు ఆంధ్రభావకు ఆయాలము అగునంసేరకు చేసెయున్నాడు. వీరు తిరుపతి (వాసినకం గ్రంథములలో కేవలము తిరుపతిశాస్త్రిగారు రచించినగ్రంథములు పాండవవిజయము ముద్రాదాక్షిణ్యుచ్చ కల్పక కాలరాయములములు నాటకములతోను బుద్ధచరిత్ర సార్వచూత మున్నగునవియును, శరస్వతిలోని గవ్యకావ్యము లును అనిచెప్పుదురు.

తిరుపతి శాస్త్రిగారు ప్రాచీన సంకీర్తనముల సారముగ సంస్కృతాంధముల క్రవీలులైన వండిరును. వీరిభారదాకీర్తి అక్షరమియు. మనీషానై వ్యవహారము గాని ఆభండలను పాండిత్యకథానము నందుగాని ప్రస్తుతముల పండితులలో వీరితో సాటియుటకాదు శేవకమృతము. వీరు బాల్యమున విద్యార్జన కాలమునందు కొంతకాలం కన్నకేరిక గలిగియున్నాడు వీయ్యట బోలవరము రాజాగారి యావర్య మున నిర్విచారముగా కాలముగడపుచుండిరి. అరాచాగారు కీర్తి శేఖరైవశ్యము తిరుపతి శాస్త్రిగారు ఆంధ్ర శాగారి నంది కను వ్రాసిన తత్వములను ఒకమాటు చదివినను, వాకు పొందిన గౌరవమును, ఉపబుధివాకు పొందిన కష్టములకు, గ్రహించ తచ్చును. తిరుపతి కవిత్వముల పాండిత్య విజయములకు ప్రవేశించ లూకవత్తుకప్పును, భారదా మహిమ గూ యాను నవర్పణను అత్యున్నత కథలు గుంటూరు నీమ రంగములు చెప్పనిది వారి విజయ ప్రకటనలు పూర్తికావని మా నవర్పణము. వీరు చనిపోవునట్టికి వంశవత్సారికత్వము ముట్టలు. ఒకకొడుకుడు వీరి గలనని ముదిరి. చనిపోవునట్టికి వీరు కృష్ణవిజయము అను ప్రబంధమును వ్రాయుట నాటకములను వ్రాయుటవూరనిశ్రుతి. గుణ జలికమృదంగ ముగ్యులయను ఈశ్వరీమను ఈ యశ్వతియొంద్ర కవిచక్ర వర్తిక కాశ్యపానం దైత్యమును కల్పములందుననన నుదిర ముచి మనకొంటిని చేపొన్నగాక యని కోరెదము.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕುಟುಂಬದವರಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ತೇರ್ಗಡೆ.

సరస్వతి కంఠమున ప్రాసిన ఉత్తరములకు రద్దు చేయుచున్నా
ర. వైకమానము కుచుడుగ వాపుకొను వ్యాపారశక్తియును చ
ర్చనగా లేకయును వీరియందున్నది. ఈయనవృత్తికి కారణ
యలకు, ఏనా నోనాయయలకు కలిత్యారా తెలియ చేయు
దు. బుద్ధింతులతోకర్తృక నుంచుచునాన బొగాకు వర్తక నుం
డునువారికి ఈవిధాంతంపని సరస్వతి కంఠమున ఉత్తరము
ను ప్రాసిన విధమున యరకపురము విశిరీతముగ కర్తవ్యం. ఇ
దే యోగవర్తకశక్తికి కారణము. ప్రస్తుతము సరస్వతి ఎవరును
నిజావును యుక్తముని బొగాకు వర్తక సంఘమువారు ప్రత్యు
తర విధి.

Non-Co-Operation.

Bombay Mussalmans' Meeting.

Boycott of Anjuman-i-Islam School.

Resolutions Passed.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, December 8. A largely attended meeting of Mussalmans was held last night at Dadar Mr. V. J. Patel presiding. The meeting recorded its sense of irreparable loss to the Indian Mussalmans by the death of Maulana Mahmudul Hassan, Maulvi Ahmed Siddiki moved a resolution expressing indignation and displeasure at the attitude of office bearers of Anjuman-i-Islam School, Bombay, for having invited the Governor to preside over the prize distribution of the school in defiance to the fatwa of recognised Ulama of Islam and requesting Muslim parents to withdraw their children from those schools receiving Government grants. Mr. Ahmed Mukhtar Siddiki in moving the resolution declared that the procedure adopted by the officers of the Anjuman-i-Islam to call an Englishman to preside proved that their action was far from Islamic principles and they were the enemies of Islam. As Mussalmans they could have called a Muslim saint to preside over their deliberations and distribute prizes. Their condition would be as that of Mr. Abdul Abad of Delhi, whose dead body the Mussalmans refused to bury. He exhorted the audience to boycott of the members Anjuman any outcaste them from their jamat. The resolution was passed unanimously.

Indian National Congress. A Bulletin.

NAGPUR, December 8.

A Congress Bulletin says:—Bungalows and houses are not available for accommodation of delegates attending Nagpur Congress. Delegates will be accommodated in huts provided with electric lights. Separate blocks of huts will be reserved for delegates coming with their families and also for lady delegates. Separate latrine, urinal and bathing arrangements, have been made for ladies and gentlemen and water will be provided for baths. To partially meet the heavy cost incurred in planning and bunding the Congress Nagar which is about a mile in length and a furlong broad with its own special supply of water arrangements and electric lighting plant and other sanitary and medical convenience, it has been decided to charge for accommodation Rs. 5 per head for the whole Congress season. Close by Congress Nagar a tent camp is proposed to be raised for the President-elect distinguished delegates and for others who prefer to live in European style. It is generally desired that all delegates should make it convenient to live in Congress Nagar and tent camp to facilitate personal interviews and discussions which will go a great way in lightening the work of the subject committee. A bungalow will be provided close to the pandal and camp for the President-elect. Nearby the president's bungalow a few tents will be pitched for the accommodation of General Secretary of the All-India Congress Committee and his office. In Congress Nagar a big dining hall has been built and good arrangement has been made to provide vegetarian food, for which Rs. 2-8 per head will be charged daily. Single meals will be charged Rs. 1-8 per head daily. Boarding and lodging in European style has been fixed at Rs. 14 per head daily. It includes morning tea, chota bazar breakfast, lunch afternoon tea, dinner, and coffee or tea at bed time if required and a morning hot water bath. Pure milk will be charged separately. A single meal will be charged Rs. 3. Food will be served only in the dining hall. A separate charge of one rupee per cent each time has been fixed if food is required to be served in individual tents. It is worth noting that arrangements have been made for supplying purely Swadeshi tea and sugar, produced by Indian firms by Indian labour and capital, in India. Applicants for free passes to press gallery are requested to apply to the President Press Sub-Committee, Reception Committee's Office, Dhanchi, Nagpur, before the 20th instant, beyond which time no application will be entertained. Owing to the very limited space at command, only a few passes will be issued. The All-India Congress Committee will meet in the Subjects Committee hall on the 24th afternoon. The Congress will begin at 1 P. M. on the 26th.

Sir Chandavarkar's Notion.

BOMBAY, December 8.

Summing up a debate lasting over several days at the Indian Liberal Club on the subject of non-co-operation, Sir Narayan Chandavarkar declared that the test which they should apply to determine whether the non-co-operation movement was constitutional or otherwise was whether things had become so desperate that the nation's very life was threatened and that its progress towards responsible government was retarded in such a way as to make it hopeless for them to attain it. The speaker's own view was that if the resolution of the Congress was a mandate only, upon the analogy that the Congress was either the Government or a Government of the country, having the power not only to make laws but also to enforce obedience to them by specifying penalties for penalties in the case of disobedience, and punishing the defaulters, they might call the Congress resolution as recommendation or direction, but not as a mandate. If the country was going to improve on the lines of democratic self-government, if they were going to take their stand upon lines of independence that independence must come through the liberty of each and every individual. They could not serve the country by following a movement like sheep, and must not allow themselves to be led by catch words. Concluding, Sir Narayan said, let them all work uprightly and conscientiously to the best interests of the country. India, which had all along preached the doctrine of calmness and patience, was now called upon to set an example of non-co-operation. The movement had already done mischief. Now was the time to take advantage of the new machinery provided and learn to speed the cause of self-government, and if they did so he promised them complete self-government in ten years.

Polling in Lahore.

A Shooting Incident.

Dangers Averted by N.C.O Leaders.

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, December 8.

Polling in Lahore to-day for candidates for the Legislative Assembly and the Punjab Legislative Council caused unusual excitement and wild scenes were witnessed in some places. There were 34 polling stations in different parts of the city to enable all of its 15,496 electors to have opportunity of voting. The non-co-operators who had assembled before the polling stations in their hundreds and in some places in their thousands in spite of the definite instructions from non-co-operation leaders not to commit any violence roughly handled the voters who went to Polls and assaulted several candidates some of whom were Vakils and Barristers. Large crowds passed in procession singing non-co-operation songs before each polling station except the Civil Lines polling station where Europeans and Christians were voting and abused the candidates and voters. A large number of voters did not go to the polls at all after witnessing the treatment the voters were receiving at the hands of the mob. Things, however did not take any serious shape until in the afternoon when a huge crowd gathered before one of the polling stations between Shabalmi Gate and Mochi Gate and began to abuse one of the Indian Honorary Magistrates of Lahore, Lala Matra Das Puri who was sitting inside the polling station with some other officials. A strong police force armed with rifles was guarding the enclosure. The Deputy Commissioner of Lahore and a Superintendent of Police was also present. At 4 p. m. when the polling was over Lala Matra Das Puri guarded by armed police took his seat in his motor car, the Deputy Commissioner and Superintendent of Police following him. As soon as he entered the motor car the crowd followed him and began to throw stones at his car. After a few minutes Lala Matra Das Puri reached his house which was a few minutes walk from the polling station. The crowd followed him to his house and began to throw stones inside his house. After a few minutes three shots were heard and it was found out that Lala Matra Das Puri's son had fired shots with his rifle. As a result of the firing three young boys were wounded who were removed to hospital. The firing excited the crowd who tried to make a rush inside the house of Mr. Matra Das, but the timely arrival of police and non-co-operation leaders prevented any further trouble. Dr. Kitchlew took the crowd away and held a meeting outside Mochi Gate where it was decided to hold an enquiry into the matter. The crowd then dispersed to their homes.

The Stir.

PESHWAR, December 6.

Evidence of non-co-operation among Sikh Electors continues to be noticed in the returns of rural polling. This in Gujrat only 13 out of 182 electors voted, in Hoshiapur 114 out of 748, in Tarn Taran, Amritsar district 74 out of 1773 and in Lyallpur 372 out of 1827 voted. It is most remarkable that at one of the Tarn Taran polling stations in Amritsar district only seven voters out of 581 electors.

U. P. Congress Committee.

The revised draft constitution of the Congress has been referred by the United Provinces Congress Committee to sub-committee.

A Maulana Arrested.

DELHI, December 7.

A Delhi wire, dated 8th December says:—Maulana Abdullah, a bangle seller, was arrested to-day under Section 297 I. P. C., and has been released on bail of Rs. 200.

N. C. O. Lectures.

Congress Resolution Adopted.

DACCA, December 8.

Mr. C. R. Das, the Hon'ble Moulvi Fazlul Haq and Mr. R. Gokhale, Chairman, Reception Committee, All-India Students' Conference to be held in Nagpur arrived at Dacca this afternoon. At a crowded public meeting Mr. Khajeh Abdul Karim presiding, Mr. Bepin Chandra Pal tried to impress upon the audience the necessity for self sacrifice and regard for individual liberty. He asked the people to organise national institutions. The meeting adopted the non-co-operation resolution of the special session of the Congress.

Dacca University Vice-Chancellor.

DACCA, December 8.

Mr. P. J. Hartog, Vice-Chancellor of the Dacca University arrived here yesterday afternoon from Calcutta.

Aligarh Notes.

ALIGARH, December 8.

The second meeting of the newly formed Reform League is to come off on the 12th December. The following gentlemen have been elected office bearers for six months:—Nawab Bahadur Abdul Samad Khan, President; Mr. R. B. Qadri Barrister-at-Law, Honorary Secretary; R. J. P. Chatterjee, Pleader, Secretary. R. I. Khwaja, Wakil, Assistant Secretary.

The Aligarh Institute Gazette on very good authority, contradicts widely published news of Mr. Sharwani Barrister, and Mr. Huda, pleader, to joint Secretaries in Mr. Mahomed Ali's University having given up their practice. The paper says that Mr. Huda would rather give up his Honorary work on the Khilafat Committee and the University than to give up his practice.

Union of Progress!

KARACHI, December 8.

Further effort is being made to form a Sind Union of Progress. Another meeting will be held on next Monday to which admission will be by ticket only.

Rangoon Students' Strike.

8000 Keep Up.

Fresh Developments.

(ASSOCIATED PRESS.)

RANGOON, December 9.

The school strike continues. To-day some schools closed of their own account to avoid trouble and anticipate Christmas holidays. European schools are not affected. St. Paul's Anglo Vernacular, Methodist and Reddians' Schools are closed. Stones are said to have been thrown at the last named building. The Senate of the Rangoon University at its first meeting on Wednesday passed a resolution which begins:—"That all under-graduates on the rolls of the University of Judson College who have no connection with so called boycott and who absented themselves without leave for Monday have rendered liable to have their names removed for current term ending with March 1921. This penalty will be enforced in the case of all who without reasonable excuse do not return before 23rd December. Those returning before that date will be readmitted without penalty save in the case of any who have been guilty of grave misconduct in connection with so called boycott in addition to absence. In any such case the Senate will exercise its discretion in respect of readmission or will take any other disciplinary action it may deem proper respecting him. The new principals of Colleges will address the parents and guardians of students explaining the serious situation in which the students have placed themselves. The Senate then proceeded to organise University bodies and met in motion the machine authorised by the Act. The number of school boys now out is reported to be about 8000 apart from the University students.

Alleged Forgery, Etc.

Charges Against Military Accounts Clerk.

POONA, December 7.

Before Mr. French, Sessions Judge, and a jury, R. S. Digraskar, a clerk employed in the Poona Military Accounts Department on a salary of Rs. 33, was to-day charged with misappropriation, theft, forgery, cheating, etc., in regard to a cheque for Rs. 23,573-10-9. According to the story of the prosecution the accused abstracted blank cheques from a book in the desk of another clerk named V. K. Wazir, who was in charge of the disbursing section. This happened on Sunday, the 22nd February, when he with a key, which he alleges was given him by another clerk named Gorul Hosur opened the desk in which Wazir kept blank cheques and abstracted one from the centre of the book. Then after defacing the counterfoil with a stamp bearing the word "useless" he filled in the stolen cheque for the sum mentioned. The difficulty of cashing the cheque was got over by making it payable to M. R. Rao at Indore, as there happened about this time to be under disposal the estate of Major M. S. Rao, I. M. S., who had died on field service, and who had a brother to whom the proceeds of his estate were being paid. The accused had a letter to the Indore Bank typed, informing the Manager that the cheque in the name of M. R. Rao had been sent out and requesting payment to him. He then went to Bombay and sent a letter to the Indore Branch of the Bank of Bombay asking them to pay over the sum to the brother-in-law of M. R. Rao. He received a letter asking him to call in person, and accordingly went to Indore, where on Sunday 28th March he called on the shroff of the said bank. Next day Digraskar made a solemn affirmation before the Treasury Officer that he was the person mentioned in the letter, when he received the authorization to draw the money, which was paid to him. The case is proceeding.

Sind Elections.

KARACHI, December 8.

Prof. S. C. Shabani has been elected to Indian Legislative Assembly for Sind Jagirdar's and Zamindars' constituency, receiving seventy per cent of total votes recorded, his three opponents being all Mahomedans. The result is remarkable in view of the fact that the electors in the constituency are almost entirely Mahomedans. Mr. Shabani is the acting Principal of the Sind College, Karachi in addition to being a big Zemindar.

One of the four candidates in the election received only three votes and same candidate in the polling of the same constituency for one seat in the Bombay Council received five votes.

Peshawar Notes.

PESHAWAR, December 6.

The identity of six armed men who raided Akbari village near Pegu in Tank area about the middle of the month and removed by force a Hindu named Lorindarson and his wife is still a mystery, but the kidnappers are supposed and another Hindu to an unknown destination to be Mahabuls. Lorindarson was released by the culprits subsequent to the offence presumably to facilitate collection of ransom but no news has been received about his wife and the other Hindu.

The postal strike situation remains unchanged. A few men have returned to work.

Lucknow.

LUCKNOW, December 8.

The following are the results for the non-Mahomedan rural constituency for the Legislative Assembly for Lucknow Division:—Pundit Sankata Pershad Bajpri 3,700 votes, Pandit Tilokj Naiba Baargawa 1,256 votes. The former has been declared duly elected by a majority of 2,444 votes.

Coimbatore.

COIMBATORE, December 8.

Full particular of the election for the Legislative Assembly, Coimbatore, Salem, North Arcot constituency are announced by the Collector:—Narayana Sastri got 2,374 votes, Sambanda Mudaliar, 2,381; rejected votes were 250. His attention was drawn to complaint that at a polling station no polling officer, ballot box or voting papers was found, and some left without voting, and a postponement of the declaration was suggested. The Collector recorded the objection and declared Sambanda Mudaliar elected.

The "Rangoon Mail" Case.

Articles of Complaint.

(ASSOCIATED PRESS.)

RANGOON, December 7.

The Editor and publisher of the *Rangoon Mail* to-day appeared before the District Magistrate on charge under section 153-A, Mr. Nangle Commissioner of Police gave formal evidence regarding the contents of the paper and articles complained of which were headed "The black man's burden, the colour problem, the miniature jallianwalla atrocities in Egypt, brutal lust of the whites". He objected to these articles as tending to cause hatred between white and coloured races in this country. The police officers gave evidence of arrest. The accused examined, denied the charge stating that they did not mean to promote racial hatred. The Government Advocate said that in view of the offensive nature of the articles, the question of bail should be reconsidered. The paper would be issued on Thursday and again on Friday and it was desirable that the proofs be submitted to the Commissioner of Police before being printed. The defence counsel said that he had never heard of such procedure anywhere and further the Government Advocate said that he did not desire to be vindictive if the other side were prepared to give an undertaking. The defence Counsel said that rather than see his clients go back to goal he was prepared to give any undertaking, but he asked that he be not ordered to submit proofs. He would rather suspend the issue of the paper temporarily than submit to the indignity of complying with this demand. The Government Advocate said that he was quite prepared to accept the suspension of the paper. The Magistrate said that it was desirable to see that such article should not be published. Later the Counsel again appeared and undertook not to publish similar article until the case is decided. The accused were released on the same bail. The case will be heard on Friday. Three of the articles complained of, were reprints from the *Assam Review* published in Japan, one from the *Manchester Guardian* and one from the *Bombay Chronicle*.

Darjeeling, European Association.

DARJEELING, December 7.

The following are extracts from the speech of Mr. K. L. Mackenzie, President, European Association, Darjeeling, at the recent annual meeting. "The air is now thick with non-co-operation gas. Boys and students are induced to leave schools and colleges. Knowledge can give power. So it seems possible that further concession in self-government is to be deferred. We have accepted the reform scheme as an accomplished fact. May I not drag down British prestige. We should assist to make the new Government successful. This can be done by Indo-British co-operation. The apathy of the average European in India regarding politics is well known. This attitude is hopeless, and wrong from a European general point of view. We must realise our political and social duties. Political development should have particular interest."

Bombay Bank Defalcation Case.

BOMBAY, December 8.

Further investigation in connection with the Bank of Bombay defalcation is proceeding. It appears that anonymous information regarding the enormous share speculation of some clerks of the bank provided the clue. More arrests have been made. Some of the parties involved in the case are said to be substantial. Mr. Arkin, Secretary and Treasurer of the bank, who was away in Calcutta in connection with the Imperial Bank scheme, has returned to Bombay.

Cow Slaughter.

Col. Wedgwood's Warning.

CALCUTTA, December 8.

Maharaja Manindra Chandra Na. presided last evening over a meeting protesting against the slaughter of cows. Col. Wedgwood, writing to the President of the meeting said:—"Englishmen in India should avoid offending the stock, habits of Indians in connection with cow killing, as it was a long way to improve the relations between the two races."

Punjab Postal Strike.

LAHORE, December 7.

The Postal strike continues in Lahore. In the Districts, Muzaffargarh postal peons and menial staff have struck work and the whole of the Mullan staff have come out. Work is being carried on in Lahore General Post Office with the help of new recruits and retired men who are volunteering in increasing numbers.

A European Convicted.

ALLAHABAD, December 8.

The District Magistrate of Meerut has convicted Sergeant Davis of causing hurt to two Meerut College students by horse whipping them and sentenced him to pay a fine of fifteen rupees.

Calcutta News.

CALCUTTA, December 8.

On recommendation of Sir Lancelot Sanderson, Chief Justice of Bengal, Dr. Chunilal Bose, Rai Bahadur, has been appointed Sheriff of Bengal in the place of the Hon'ble Mr. A. D. Pickford.

The Returning Officer has published the results of the polling in Calcutta. The candidates returned are, for the Indian Legislative Assembly, Sir Devaprasad Sarbadhikari, for the Bengal Legislative Council, Non-Mahomedan Mr. S. R. Das, Rai, Radha Charan Pal and Dr. Haridhan Dutt, Mahomedan Dr. A. Suhrawardy, Mr. Z. Suhrawardy.

To-day votes were recorded for candidates from the Calcutta Anglo-Indian constituency. There were three candidates for the seats, Messrs. Herbert Starks, H. Barton and H.W. B. Moreno. Five hundred and three votes were recorded out of a total number of 2,179.

Nine students arrested at the Scottish Churches College and the City College in connection with Friday's polling for obstructing voters were discharged to-day by the Police Commissioner.

Home Rule Bill.

Government's Defeat.

(REUTER'S.)

LONDON, December 7.

The Government was again defeated in Lords last night on the Home Rule Bill, when the amendment by Mr. Asquith was carried against the Government by fifty-one votes to fifty. The Amendment deleted Clause seventy, which lays it down that if either of two proposed Parliaments for Ireland has not been properly constituted then Southern Ireland and or Northern Ireland, as the case may be, shall be governed as the Crown Colony.

The American Congress.

Mr. Wilson's Message.

LONDON, December 7.

WASHINGTON.—In a message to the Congress, Mr. Wilson urged the authorisation of a loan to Armenia to be expended under American supervision, also revision of taxation, lower independence of Philippines, economy in government expenditure, and rehabilitation and the training of disabled soldiers and sailors. The message did not mention the League of Nations.

(Associated Press.)

Anglo-Egyptian Agreement.

Pioneer Correspondent's Tale.

ALLAHABAD, December 8.

The *Pioneer's* Cairo correspondent describing the situation in Egypt in connection with the Anglo-Egyptian agreement writes:—"Every one in Egypt has for sometime been getting more and more weary of the present situation. Novelty wearing off inertia has crept in everywhere and state of cotton market has usurped the position of independence in the minds of people. A wave of disappointment has swept over the country accompanied by unmistakable dissatisfaction with Zaghlul himself and his representatives here are making strenuous efforts not only to cover the obvious error in tactics which he has made but to obtain support for him in his attitude by inspiring telegrams and letters of approval from all parts of the country. There is indeed considerable irritation with Zaghlul Pasha who in the opinion of many has once again proved his unfitness for the work requiring statesmanlike ability. He was, they readily admit, admirable as a leader of the movement, but now it has come to negotiations he has been found wanting in most necessary qualities and they are all more indignant because in grasping at the shadow he is risking to lose the substance."

A Punjab Communique.

LAHORE, December 7.

The Following Press Communique is issued by the Punjab Government:—"In a recent statement published in newspapers Col. Wedgwood has written: 'I have seen nothing worse than the way in which the Punjab Government has quite recently destroyed the Government of India Act so far as that province is concerned. They have so gerrymandered the franchise and constituencies that they themselves boast that the nationalists can only elect seven out of seventy supposedly duly elected members.' This statement is entirely unfounded and the Government cannot let it pass unchallenged. The system on which elections have proceeded was outlined by the Southborough Committee and rules followed which were laid down by Parliament after consultation with the Government of India and the Punjab Government. These rules secure a system of elections far more liberal than that suggested by Lord Southborough Committee and there is nothing in them that can in any fairness be described as gerrymandering. To take one instance alone the committee would have enfranchised about 257000 persons. The existing rules enfranchise over half a million. The Government have no idea as to the origin of the allegations that it has boasted that the nationalists can only elect seven out of seventy elected members. It is needless to say that no such boast has ever been made by Government and that the Government has throughout desired to see all shades of political opinion duly represented on the Legislative Council. It was in order to prevent any apprehension to the contrary that certain persons convicted by courts were declared eligible for election and the Government has in dealing with elections maintained strictest impartiality as between representatives of different political parties."

Veeresalingam Memorial.

BANGALORE, December 8.

Among recent contributors to the Veeresalingam memorial fund started by the Bangalore Cantonment Brahma Samaj are Khan Bahadur Haji Ismail Rs. 100, Sir K. G. Gupta Rs. 50, Rao Bahadur Hon'ble B. N. Sarma Rs. 25. The memorial will be in the form of building attached to the Brahma Mandir and will be utilised for educational and social purposes. About half the amount appealed for has been subscribed. A generous response to the balance is expected as this is likely to be the first memorial in honour of a great social reformer of South India.

Government Prizes Distribution.

CALCUTTA, December 8.

His Excellency the Governor, held a durbar at the Government House, Calcutta to invest a number of gentlemen with titles conferred upon them as personal distinctions. There were thirty-two recipients of honour, of whom two were absent. These included one Maharajah, one Mahamahopadhyaya, eleven Khan Bahadurs and Rai Bahadurs and fourteen Khan Sahibs and Rai Sahibs. Two Gentlemen got Kaiser-i-hind medal. In presenting the Kaiser-i-hind medal to Mr. Edmund Hoogewerf, His Excellency the Governor said that weaving was at one time a great and flourishing industry in the villages of Bengal, but economic causes led to its decline in recent years. The Government of Bengal has taken steps to encourage the industry and to train master weavers. He said that Edmund Hoogewerf had been in charge of the school at Serampore and success of work was due to his industry, kindness and tact which characterised his relations with the people.

Prince of Wales.

Congratulatory Meetings.

(REUTER'S.)

LONDON, December 7.

The Prince of Wales had a great welcome in the City this afternoon where he visited Guildhall and received the City Corporation's address of congratulations on his triumphal tour in Australia and New Zealand. A large and distinguished gathering at Guildhall included the Duke of York and other members of the Royal family. The Archbishop of Canterbury, the premier members of the Cabinet, the High Commissioners and Agents General. The Prince who was wearing the uniform of a naval Captain, received a great ovation.

Replying to the address, the Prince declared that British peoples were ever more firmly united in their devotion to the Empire and to the King, its head. It had been his good fortune to enable that devotion again to show its strength.

Connaught-A Substitute for Wales.

Speech in Commons.

LONDON, December 7.

In Commons, Sir Donald Maclean, expressed regret that the Prince of Wales was unable to visit India and said that he was confident that the Duke of Connaught would prove an efficient substitute. He paid tribute to the Duke of Connaught's devotion to public duty in undertaking the mission and asked the total expenses of it. Mr. Baldwin replied, he could not say pending the completion of the journey but Suez Canal dues would be about three thousand sterling and the accommodation of the party which numbered thirteen would be about four thousand.

Subsequently the vote for eight thousand sterling was agreed to.

Turkish Treaty Alteration.

Mr. Lloyd George's Reply.

LONDON, December 6.

Replying in Commons to Mr. Oimsby Gore who asked the question with regard to the recent Allied Conference in London Mr. Lloyd George emphasised, that the alteration of the Turkish Treaty had not been decided on.

Premiers' Conference.

Questions Discussed.

LONDON, December 7.

The French newspapers intimate that the discussions between Messrs. Leygues and Lloyd George covered numerous matters including the questions connected with Chandanagar.

The League of Nations.

Discussion of the Constitution.

LONDON, December 6.

GENEVA:—Except as regards the word *Exclusive* the Assembly has adopted the commission's report on the powers of council and assembly respectively. Assembly shall have no power to reverse or modify the decision falling within the exclusive competence of the council and same respect must be shown by the council for decisions of the assembly's Question of inclusion of the word *Exclusive* was referred to the special commission.

Indians in Kenya.

Indian Leaders' Warning in Congress.

LONDON, December 7.

NAIROBI:—A telegram to the *Daily Express* says, that at the congress meeting at Mombasa, the Indian leaders in the course of fiery speeches claimed Kenya historically and economically as the Indian colony, demanding that it be placed under the administration of India. They threatened non-co-operation and refusal to pay taxes until the Milner policy with regard to the Indian representation on the Legislative Council was abandoned. *Indians have resigned from all Government bodies.*

(Associated Press.)

Noakhali Magistrate's Order.

A Public Worker Gagged.

CALCUTTA, December 9.

The District Magistrate of Noakhali has served a notice on Moulvi Shah Badial Alam, Secretary, Local Khilafat Committee, directing him to abstain from holding or addressing meeting in Noakhali district till further orders.

NEWS IN BRIEF.

—:—

The Local Government have appointed a mixed committee to enquire into the question of development of village administration.

Lord Chelwynd arrives at Calcutta to-day and will stay at Government House.

Mr. C.M. Saddon has been appointed temporary member of the Bombay Executive Council vice Sir George Carmichael resigned.

The Bombay Cotton Brokers Association has passed a resolution that the cotton market at Colaba should be closed on business days at 5-30 P.M. in the winter month.

The visit of the Raja of Mahmudabad, Vice Chancellor, Aligarh University, fixed for the ninth, has been postponed to the 14th December. He will be the guest of the Hon'ble Morammillah, ex-vice-President of the Trustees.

The usual public durbar was held this afternoon in the durbar Hall with all state paraphernalia to publicly announce the appointment of Mr. Harald Hamilton Burkill, B. A., I. C. S., as the acting British Resident in Travancore and Cochín when the Kareetha was read by the Dewan.

జాతీయవిద్యావీరము

ఆంధ్రదేశము - చిత్తువిభానము.

జాతీయవిద్యయన చురక పాఠశాలయొక్క రెండు విషయములు స్ఫురింపవచ్చును. ప్రస్తుత విద్యావిభానమునందు కొన్ని మార్పులుకలిగించుట మొదటి విషయము. సమయ నిరాకరణ మూలములను సోపానముగ పెంచుట రెండవవిషయము. చురక ప్రస్తుత విద్యాలయములను సంస్కరించునపుడు నుమా రియవది సంవత్సరములనుండి ఆంధ్రదేశ జరుగుచున్న యావృద్ధి. మొన్న మొన్న జరిగిన వామ్యోగమును గుర్తించి నవవ్యవస్థలను, విద్యవిభానమునాధ్యక్షులు, శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యగారు గూడ విద్యావిభానమును ముగించి ఖండించి సంస్కరించు ఈ పాఠశాలను నూపించియుండిరి. ఈవిద్యవిద్యాలయములు ప్రభుత్వోద్యమమందునుండి, అవి సంస్కరించబడు ననుచు ఉట్టికల్గును. ర వాత, వజ్రయనిరాకరణోద్యమమును వజ్రయనిరాకరణము. పంజాబులో మహాసాగరము నవమానము, మహాసాగరములో కాల్పు, పీఠులపెంపటి రక్తము ప్రవహించినదని ప్రభుత్వమువారి సమాచారము పొందినవిద్యాలయములందు చురక విద్యార్థులు చురకనుగూడదని గాంధీ మహాత్ముడు కాల్పులను జేసెను. ప్రభుత్వముతో చురకను విభజించుటను యధావధియేయుచున్నా చురకయు, అందుచేత విద్యార్థులనుగూడ యా వాద్యములందు పాల్గొనుటకు ప్రభుత్వపాఠశాలలను విభజించుననుచు నున్నది. మొట్టమొదట బానిస విద్యనాడిన, పరిపాలన జాతీయ పాఠశాలలు స్థాపించుటను నిమిష మహాత్ముడు మోచుచున్నాడు. మంగరీ, ఇటలీ, ఈతల్లి మొన్ననుచేయుటతో తమదేశములను వారధివలె మున్ను వచ్చును విద్యార్థులు తమ తమపాఠశాలల నుండికొనిన విషయముల వాస్తవముగ నుండే వచ్చును. నేను భారతదేశమును గూడ వదలకొని విద్యార్థులు ఈతాగ్రహణమును సంస్కరించుచున్నాడు. అతిభువనమును, గుజరాతు రాష్ట్రములందును, బాంబేలోని ప్రభుత్వపాఠశాలల పీఠవాసి ఈరెండు ప్రదేశములందున్న జాతీయవిద్యవిద్యాలయములు నెలకొల్పబడినవి. అవి కృత్రిమముగ నుండేయుచున్నవి.

గాంధీ మహాత్ముడు విద్యార్థులను వాస్తవముగ తమను ఎల్లదిన చురకను. కొంతమంది కరు. వారి పాఠశాలలను చురకలను మనము తొలగియున్న పరమములేదు. వారి కాజీయజీవమునందు ప్రభుత్వములను నెలుగులను వాస్తవముగ తమ యావృద్ధి మనములను తమ దుమములను, విద్యులను, మారులను, సోదరీయములను, ప్రభుత్వపాఠశాలల విద్యనాడి పిండియను విభానములతో కన్నులార పీఠించగలము. వాస్తవ్యుడయియున్న చురకదేశమునందు, ఈ కాలముల ప్రతిపాఠిని ఒకే సందేహము జూపించుచుండును. ప్రభుత్వపాఠశాలల విద్యనాడెదరనుకొందును. తమవారి వారసులయెడల పీఠులపెంపటి దిరిగి క్రీడాసత్తలనుండి తల్లితండ్రులను భారముగ నుండవలెనా? వారికి కచ్చిన కొలది పాఠవిద్య మున్నులో గలది పోవలెనా? వారికి దీక్షనోపాయ మెట్లు? వీరని ముఖ్యముగ గమనించవలసియున్నది.

విద్యార్థులు రెండు తరగతులవారు గలరు. (1) ఏమైన గాని ప్రస్తుతము చురకయందుపాఠశాలలను విద్యనాడుటకు వీలులేదనుచున్నారు. (2) దీక్షనోపాయములను మార్పులను నుండు విద్యనాడిన ప్రభుత్వపాఠశాలలను తప్పక విద్యనాడుట నిర్ణయముగ నుండునారు. చురక పాఠశాలలను ఈరెండవ తరగతి విద్యార్థులే, ఒక్క విద్యనాడుటలతో విభానముల నిర్ణయించుట దుష్కరము. అదియనుగాక మనము ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశమునూర్పు మూలములను మోచియున్నా. వానిర సందేహి ఒక్క-తరగతులను నెలకొని విద్యనాడియుండెదల, ప్రస్తుత ముండు పాఠశాలలే ప్రభుత్వపాఠశాలలను వదలకొని నెనుట నేమాత్రమును సందేహములేదు. అటుల వదలకుట భూర్యము కాజీయపాఠశాలల నెలకొల్పుట యావత్సరము. బానిస నెలకొల్పిన విద్యార్థులను నవ్యురముండును. వారికి నవ్యురమునైన ప్రభుత్వపాఠశాలల నెంట్లే విద్యనాడవలెను. కొలది కాలములలోనే ఈపాఠశాలలనే యాక్రమించుకొనవచ్చును.

ఈ లోతుగ వార విభానము చేయుటలతోనే చురక పాఠశాలలను విద్యనాడి జాతీయపాఠశాలలను చురక యాంధ్రదేశమున కొన్ని కలుపు. క్రీతవానిని నిర్ణయించెదలెను. విద్యనాడునందు, మున్ను వైముల పరీక్షలుకల్గి తనవారవిద్య కొనసాగించదలచినవారినిగూర్చి యాత్రమే చురకము. ఒక్కొక్కచోటలో నిర్ణయించు ప్రభుత్వము 100 గుండు అని యును

కొందును. వారు రెండుసంవత్సరములకాలము విద్య నభ్యసించిన నగాని యువయౌగ ముండదు. వారు నేర్చుకొనవలసియుండు విషయములు.

- (1) ఆంధ్రభాష - ముఖ్యము ఇంగ్లీషుభాష - తైలు తెలుగు, ప్రాసూరిని - జుమియుల నుండు కా త్రు ము (Book-keeping)
- (2) ఏదో ఒక వ్యవస్థ (Craft)
- (3) ఇంగ్లీషుభాషలో పాఠశాలలను పొందికము. ఇంగ్లీషునుండి ఆంధ్రమున కనువదించుట, ఆంధ్రమునుండి ఇంగ్లీషు కనువదించుట, చక్కనియతరములను (వాయులు, ఉత్తరములు, వాయులు, ఇంగ్లీషుభాషలో సంభాషణను జరుపుట, ఇంగ్లీషు వచనభాషలలో ఒకత్రు ప్రకమును చదువుట
- (4) భారత సాంప్రదాయములను కనుగొనుట, సంస్కృతాంధ్రభాషలలో ముఖ్యము విషయములను తెలిసికొనుట.
- (5) దేశమున కవసరముగ న్యాయశాస్త్రమును తెలిసికొనుట (Elementare Law & Civics) కట్టకు సుంబంధమును విషయములు.

ఈ క్రమప్రకారము చదివిన, పాఠ్యమొకరికి క్రిమకాలములలో ప్రవచించునందు పాఠశాలలకు నువయౌగమునిమిషములముల గ్రామ్యములగును. ఈ రెండు సంవత్సరములకాలము ముగిసినతొంటి ఈయవయోగ విద్య ప్రవచించు ప్రదేశముల గౌరవముగ తమ కుటుంబములను పోషించగలరు. ఈ జాతీయ పాఠశాలలను తీర్చిదిద్దవారికి న్యతకాలముగ ఆంధ్రజాతీయ విద్యార్థికి కుర్చుడి దిగిగల వినగలవచ్చును.

ప్రభుత్వపాఠశాలలందు చేర్చియున్న వాటకములను తరగతాంత్రము, ఇంగ్లీషు విద్యనాడుటలను మొదలుపెట్టిన ప్రదేశములను నేర్చుచున్నాము. వీని నేర్చుకల్గి గ్రామ్యములందు కొంత పొందికముగ కనుగొను గాని కొంతకాలమునాటివిద్యార్థులు పీఠించుట గమము నుండుటకు వీలయిండును. ఇంతయే! ప్రస్తుత పద్ధతులలో, అలాటి పొందికములను అనివసరముగానిదిగా మార్పులను గలదాని ప్రదేశ్యబోధముల నుండు కొని నేర్చుకొనుట నుండును.

ఇక నివిభానములను అధికభాగములను పరీక్షించుట జాతీయ పాఠశాలలలోనే బోధముల కొంతకాలము తాగక ముగిసిన కొందరినిగూర్చినవయోలలో కాలక్షేపము చేయవలసి యుండును.

1. ఇంగ్లీషుబోధము, మానమునకు (ప్రభావ బోధము)	100
1. ,, నవయోగ బోధము	75
1. ,, భారత విషయములను విద్యనాడుట-బోధము	75
1. ,, ప్రాథమిక న్యాయశాస్త్రము, నష్టము సంబంధములను విషయముల-బోధము	75
1. వ్యవస్థల బోధము	8
1. మ్యక్తముల సమాచారబోధము	50
I. Book-keeping నేర్పు	
బోధము-తరగతాలను	50
1. ప్రాసూరిని, తైలు తెలుగు	80

మొత్తము. 585

కళాశాల బోధముల మానదేశములను మొత్తము మీద రూ 585 లగును. ఈ రూ 585 లకు లోతు కళాశాల వార్యనిర్వాహకమునకు మానమునకు మరీ రూ 100 లకు : ఈ రూ 685 లు గాకను,

భవనములను వారుగ రెండుసంవత్సరములకు రూ	1800
విద్యుత్ కళాగారములను వలసిన సామగ్రి మున్ను నువది	5000
తైలు తెలుగు 10	8000
ఇకర సామగ్రి	1000
తెలియని ఖర్చులు	200
	11000

మొత్తము 685 లు మానముల కనుక

రెండుసంవత్సరములకు } 16140

రెండుసంవత్సరములకు పెద్ద మొత్తము 28140

ప్రభుత్వమునకు, ఇంతయేల రూ 50,000 లని మదింపు చేసి కొందును. ప్రభుత్వమునకుని లేవదెగదా? కనుగొనియేలూ బాధకులని యున్నది. ఈకళాశాలలలో నేర్చుకల్గిన ప్రదేశ్యముల నువయౌగములను విషయములనుగూర్చిన, అవిషయములను మును నువయౌగములలో వార రెండుసంవత్సరముల కాలములలో నుగియును గానునను విద్యార్థులు ఒక్కొక్కరు సామగ్రి రూ 100 ల నిచ్చుట కష్టమగును. కళాశాలలలో చేరినవి విద్యార్థులను తిరిగియు బోధములనుట చేయుటలను చేయవలెను. యెను

కొందును. కనుక విద్యార్థులకులను రెండుసంవత్సరములకులను రూ 1800 లు వసూలుగునగునా, ఇందుచేత వ్యయమునకు ఇంకను రూ 12,000 లు కావలసియుండును. ఈరూపి కొలది మొత్తమును నేరరెండును నువధిసాధ్యముగాదే !

అయ్యవ్యయములను గూర్చి యంగీకరింపబడితిమి. కళాశాలలలో పాఠశాలల నేర్చుకల్గించునా కళాశాలల ముఖ్యముగ నియమించబడునాడు తమ సమాచారబోధములలో నువదే వది నిర్ణయించ వచ్చును. ప్రతివిషయమును పాఠశాలలకుగిదియనుకొనగలము, ముఖ్యముగలము నేర్చువచ్చును. నిర్ణయించునా తైలు తెలుగు, ప్రాసూరిని మొదలగునానియందు కొంతకాలము ఎక్కువ పట్టవచ్చును. దాని నిర్ణయము నిర్ణయించుట దుస్సాధ్యము. ఈపాటివిద్యను రెండు సంవత్సరములకాలము అభ్యసించదేనికొనినయెడల, ప్రతి యవయోగము గౌరవము పొనుట కాగలదు.

ఈ రెండు సంవత్సరముల నిర్ణయించిన ప్రతిపాటికి, ఇచ్చుట రి. ఎ. యం దుత్తర్యదైవ బానికంటె అధికముగ ఏదయంబడి తప్పక కాగలదు. దీరవయసుగూడ మిక్కిలి న్యతకాలముగ నట్టిదిగ నుండును. కాలము నువయౌగ గడువవచ్చును. దేశమును కలకర పెట్టుమున్ను సర్వములలో పాల్గొనదేనివిద్య యొక విద్యయో? తన మాతృభాషను గౌరవమును నొనగని విద్యలను మొక విద్యలయమా? సగర్వముగ ననుననీయని బోధము దొక బోధముదా?

మరి ముఖించుకొనిన విభానము అత్యంతముగ నుండవచ్చును. కాని, చిత్తుకృపాతరాలల బహిష్కారమునకు తరువాత కడంగరలని యుండుటతో, నేదోవిభానము నీచుది యెల్లి క నేయి బ గి నది. ఈ విభానము నందు వ్యవహారము, కై ద్యము, వరు ని రి క్ష మొదలగు కాత్రులను, మున్ను యేమియు నేల వ నేయి. వీనిని గూర్చి యెంతయును కాలమున్నది. ఈవిభానము ప్రకారము ప్రతిమండలములను మొక జాతీయకళాశాల త్వరగా యేర్పడవచ్చును. ఆంధ్రమండలములలోని కళాశాలలన్నిటిని గలిపి మొక విద్యావీరము (University) కుండ వ్యవహరించవచ్చును. అవీరమును అధ్యక్షుడు, (Chancellor) ఈపాఠ్యములు (Vice-chancellor) ఉండవచ్చును. కళాశాలలందును తీర్చిదిద్దవారికి దిగింసుండు వచ్చును. కాలక్షేపములేదు నావు విద్యాలయనిర్వాహమునకును, నిర్వహణమునకును పెంబునే ప్రాతికొనవలెను. సమ్యకుల (Votes) "స్వాతంత్ర్యము" ను నిర్వహించుటయందు ఆంధ్రదేశము కీర్తిగడంచును. జాతీయవిద్యాలయ విద్యనాడునందు మాత్రము వెనుక వడుదా ?

ఒక విద్యాభిమాని.

నోటీసు.

తిరువతి డి. మునసబు కోర్టులో

S. C. 1693/1920

వాది: A. P. R. S. C. చిన్నయ్య శైలివారు. ప్రతివాది: పినుపాటి వేదగిరిలయ్యర్.

యీ నెంబరు వాదికి, ప్రతివాది వ్రాయించి యిచ్చియుండు ప్రోనోటుబాకికి రూ 49-4-7 లకు వై నెంబరు దావా దాఖలు కాబడి యున్నది. సదరు దావా 20-12-20 తేదికి వాయిదా వేయబడి యున్నది.

7-12-20 } యం. వెంకటకృష్ణమాచార్యులువారు. తిరువతి } వాది ప్రిడరు.

మదనకామేశ్వరలేన్యాము

యది మిక్కిలి వీరవృద్ధి, భావపుష్టి, బలము, కలిగించుటతో శ్రేష్ఠమయ్యును. ఈనాడు, అత్యున్నతము, నిర్వాహక, కృత్తవ్యము, అవిమూల్యము, మొదలగునానిని నానించి గుంచికాంతి, నిర్వహణములగు, వామనభుజము, యావన సంతోషమును, సంతోషము కలిగించును, కి రిద్ధియ దామను విమల వర్ణి ను 2-మరీ. వి. 0-5.0. కోనాపుల్లెలలేన్యాము చురకవ్యముల సాగొల్పెను. ద 1-5 నెల 10 వి. వి. 5. పి. శి. వ. అందుకంటెని, ఆయన ర్వేదసమాజం. (2878) మైదేవీ, నల్లూర జిల్లా (Via) లింగం.

